

ЧЕРВОНА СЕРІЯ

АННА БУРБАН

НЕСАМОВИТИЙ

ХАРКІВ
«ФОЛІО»

КОЛОМІЯ

Бути слідчим не означає бути святим вершителем доль. Ця посада / покликання / кара (називайте як хочете) фактично взагалі не означала нічого, окрім досконалого знання кримінального кодексу та етапів розкладання трупів. Ти міг бути милим, ніжним, яснооки́м янголятком у дитинстві, але вирости слідчим. Міг бути пристрасним коханцем, але щоранку мусив змінювати маску і бути слідчим. Не ідеалізувати цю роботу, як у «Комісарі Рексі», «Коломбо» чи, не дай Боже, у «Пуаро». Від тебе вимагалось одне — прокидатися кожного клятого ранку, вилізати з ліжка та втискати свій зад у робоче місце.

Боронь Боже розпочинати день з кави. Та ще й із розчинної. І натщесерце. Проте цього ранку для слідчого з неймовірною внутрішньою витримкою Ігоря Хорунжого не було вибору. Його внутрішня витримка, якій позаздрив би дорогий закордонний коньяк, була настільки міцною, що не підвела навіть тоді, коли він усвідомив, що води вдома немає, отже, насос знову вийшов із ладу; що чаю і путньої кави теж немає і навіть немає яблук. Одним словом — сірість ранкового краєвиду оселилася в кухні материнського дому, де він

жив усе життя. Приречено зітхнувши, він зробив те, чого не робив уже багато років, — набрав води прямо з криниці до турки, закип'ятив, розірвав пакетик розчинної кави «три в одному» (Господи, звідкіля ця гідота в хаті?), залив та відпив. Гірко. Несмачно. Додав ще більше цукру, перемішав. Уже краще. Сніданок як завжди — два смажені яйця та три шматочки підсушеного на пательні хліба. Все просто, по-холостяцьки.

Сірий, туманний день не тішив очей кольору весняної трави. А ще більше не тішив розум: завжди у таку паскудну погоду має щось статися. Зазвичай багато аварій. Хтось когось не помітив. Це все нормально для великого міста, але не для провінції. Щоправда, у Львові, якому він віддав не один рік життя, завше не їздять, а ганяють згідно зі своїми міфічними правилами дорожнього руху. Люди, коні, свині, мамуськи з візочками, бабуськи з кравчучками, велосипедисти... От якраз тебе швидше зіб'є якийсь чувак на ровері, ніж блатний на авто. Однак слідчий з відважним козацьким прізвиськом завше казав, що краще вже хай збивають, ніж убивають.

Допив каву, помив посуд та з важкістю в животі пішов на роботу. Біль у животі його тривожив уже довго. Надто довго, щоб просто приймати знеболювальне та радіти, що допомагає. Єдине, що тішило, — що той біль, найімовірніше, не апендицит, інакше боліло б сильніше. І температура піднімалася б, в іншому разі — перейде. Надто багато роботи чекало на слідчого щодня, і в нього не було часу бігати по приймальнях, здавати

осоружні аналізи. Це все він уже проходив і тому не-навидів лікарні, відколи повернувся з війни. А ще більше терпіти не міг несправедливість, за подолання якої боровся в окопах.

ЛЬВІВ

Вона прокинулася вранці. Перша справа, яку робила, тільки-но розплющивши очі від наполегливого дзвінка будильника, — випити кухоль (не склянку) води. Такий великий, важкий, що настоявся за ніч біля ліжка. Де стільки рідини поміщалося у худому тілі на 1,70 зросту? Тим паче вранці. Тим паче тільки-но розплющивши очі. Вона йшла у ванну, потім — на кухню. Трішечки гріла запарену з ночі вівсянку, кидала дві ложки масла, заправляла медом і смакувала під перегляд фейсбуку та інстаграму. Звісно, це неправильно. Авжеж, не можна їсти, відволікаючись на інші речі. Потім вона вдягала лінзи. О Боже! Це нереальне відкриття людства! Нарешті зі сліпого крота вона перетворювалася на зрячого крота. Відтак — макіяж та одяг. Усе повинно мати довершений вигляд. Адже вона не хто інша, як працівниця обласної державної адміністрації, юристка. Човники тілесного кольору з нереальними для львівської бруківки підборами були ідеальними для її гомілок. Загострений носик взуття наче казав: «Іди геть! Я тебе зараз навчу любити закон!». Але далі міфічного діалогу самої з собою не заходило.

Він щойно прокинувся, смачно потягуючись. Легкий цілунок у неголену щоку, фраза «Сніданок чекає

на столі» і все — сумка на плечі, стільниковий у ній упереміш із помадами та ключами прощалися з орендованим помешканням раніше за неї.

Дорога була недалекою. І це неабияк рятувало її мізерний дохід від зайвих витрат на добирання. Не те щоб її конкубінатний чоловік Іван не давав грошей чи заникував кошти, але Софії хотілося мати свій дохід, який вона могла б спокійно витрачати на помади і нові човники. Праця... Хоча ні. Розставимо всі крапки над «і» одразу — чесне кріпацтво в ОДА абсолютно, взагалі, докорінно не сприяло збагаченню. От самі поміркуйте: зранку до вечора на роботі, приготуй, прибери, купи, відпочинь — і все, день минув. А ще ці суди. Постійні, здавалось, безперервні позови, апеляції, касації, звернення, відповіді, знижки... Ой. Останнє не стосується теми. Хоча ні. Стосується. Шлях до роботи пролягав через самісінький центр, де біля одного з розкішних готелів містився не менш розкішний бутик брендового одягу, де, власне, красувалася вивіска «Sale». Як же вона хотіла бодай зайти туди! Просто переступити поріг! Але ні — знову робота зранку до вечора, а потім прибери... Ви вже знаєте.

Підбори час від часу застрягали між деформованою бруківкою. Софія чортихалася щоранку на міську владу, мера, ЛКП і всіх-всіх-всіх, але не могла вчинити мудріше: іти на роботу на низькому ході, а вже на робочому місці перевзуватися. Бо зазвичай вир роботи поглинав її, як сипучі піски небаченої нею пустелі.

Кожного ранку нудило, інколи вона навіть блювала. Спочатку гадала, що то проблеми зі шлунком і травною системою загалом. Потім грішила на тиск, адже Львів — це місто, де ти знаходиш не лише щастя, але й низький артеріальний тиск. Ні, дві філіжанки еспreso ставили на ноги. Опісля (звісно! Чому не почати з цього одразу?) вона гадала, що вагітна. Але ні. На щастя для Софії та Івана, але на зло для її мами, яка вже давним-давно випхала б двадцятидев'ятирічну доньку заміж. Не те щоб Іван не хотів дітей від Софії. Хотів. Звісно. Адже був старший на 9 років, мудріший, досвідченіший, як здавалось. Просто це все було якось не на часі — треба, аби стабілізувалася ситуація в країні, в місті, в їхньому помешканні...

Нудило Софію від її роботи. Від юридичного відділу обласної державної адміністрації. Від системи загалом і кожної ланки зокрема. Після закінчення вишу чорт затягнув її в ОДА і не відпускав. Їй здавалося, що, здаючи диплом до відділу кадрів, розписалася за це кров'ю. Скільки разів Софія намагалася перевестися, звільнитися, змінити бодай малесеньку частинку робочого життя, але жодна зі спроб так і не отримала лаврів переможця. Проте неодмінно супроводжувалася іншими процесами. Крахом — так. Жахом — теж. Відчуттям безвиході — безперечно.

Так було і цього ранку. Кінець жовтня. Погода тішила — морозно зранку, тепло вдень, вночі... Яка різниця, як там вночі, якщо Іван кожного вечора зігрівав її так, що не до розмов було. Просто цього дня вона сама

була якась не така. Зранку каша вийшла недостатньо теплою, потім — лінзи пекли очі, а ще пізніше — підбор мало не зломився («Коли ті чортові вибори? Хоч щось зроблять!»). День не задався одразу. Ритм не той. Фальшивий. А це зле. Дуже зле.

Вхід до місця роботи снівся їй у кошмарах. Нескінченні сходи на третій поверх, такий самий безкінечний коридор та двері до кабінету, який вона ділила ще з двома особами. Якби всіх їх зачинити тут, не просто так зачинити, а герметично: забити старезні вікна цвяхами і так само вчинити з дверима, а потім облити все це бензином... Хоча він зараз до холери дорогий. Можна чимось дешевшим. Так от. Забити, облити і підпалити... І тоді приміщення ОДА стало б найстрашнішим місцем усієї країни. Про нього можна було б знімати фільми, писати книги, проводити в ньому екскурсії... Хоч якась користь від нього була б! Бо поки його реорганізують згідно з євроінтеграційними процесами, мине ціла вічність! Думки про апокаліпсис установи перервала сусідка, яка молола язиком нісенітницю. Якби не вона, не її противний голос, язик та маячня, що вилітала з рота, Софія б точно спалила адміністрацію, яку ненавиділа, боялася, але поважала.

КОЛОМИЯ

— Ти чого такий невдоволений? — спитав Сашко слідчого, коли той переступив поріг кабінету. Звісно, Ігор не зізнався, що в нього болить живіт і що він

замість води випив термоядерної розчинної кави. Натомість бовкнув:

— Не виспався.

— Ясно. Добре. Спитаю, що там є нового. Якщо хочеш, то пригощайся яблуками — купив у бабці. Казала, що не кроплені.

Сіра речовина у голові Хорунжого замайоріла всіма кольорами веселки, коли він побачив великий пакет запашних наливних яблук. Саме вони тримали його на ногах і були сніданками, обідами, вечерями. Чомусь саме яблука були для нього першим, другим та десертом. Певно, то ще з дитинства, коли він допомагав татові поратися в саду. Чудовий час. Неймовірний сад. І такий сонячний тато. Де це все поділося? Куди він, маленький хлопчик з очима кольору весняної трави, так поспішав? У далеке майбутнє? У чудовий світ дорослих? Маячня, яку він тепер достеменно розуміє, дожовуючи вже третє яблуко і вдивляючись у вікно другого поверху.

ЛЬВІВ

Минуло стільки часу, що Софія навіть боялася цієї цифри. П'ять років після закінчення. Майже стільки ж стажу і її стосункам з Іваном. Якось абсурдно. Зачарована п'ятірка. І здавалося б, уже треба виходити заміж, бо наче час, бо наче пора, бо наче мусить, але якось все не виходилося. Бо не кликалося. Бо не хотілося...

— Ти сьогодні будеш довго на роботі? — зателефонував Іван.

— Ще не знаю. Стільки всього! Якись папери, позови, звіти... Звіти?! Який чорт мені їх підсунув?! А що?

— Запрошую тебе на вечерю.

— Ого! Тоді я звільнюся якомога швидше. На котру бути готовою?

— О 20:00. Тільки щоб не було так, як минулого разу! — промовив Іван, натякаючи на постійні запізнення.

— Добре. Обіцяю.

— Цьомаю! Па!

Як правило, Софія не забирала роботу додому, але цей жовтень видався надто холодним, та ще й неопалюваним. Сидіти в кабінеті — наче перебувати під дощем на мокрій лавці та, даруйте, з голою дупою. Іван мав дещо відмінний стан справ — він звільнився з органів та подався у приватну практику. Звісно, пропонував це і Софії, але дівчина ніяк не наважувалася перетнути межу між життям та існуванням в обласній адміністрації.

ЛЬВІВ

Зміни завжди йдуть на користь. Навіть тоді, коли тобі здається, що вони прийшли знищити життя, припхавши катафалк слідом. Зміни завжди диктують інше життя. Воно напевду може бути не кращим